

21. Na vprašanje, ali ima uslužbenec pravico do povračila potnih stroškov, ako mora potovati zaradi službene pri-sege s službenega mesta v kraj, kjer je njegov neposredni službeni starejšina, je komisija odločila, da ima v tem primeru pravico, da se mu povrne vsi stroški.

22. Na vprašanje, kako se odredi pokojnina, ako gre uslužbenec v teku treh let po členu 239. zakona v pokoj, je izdala komisija sledeče mnenje: Vsled dejstva, da je oddvojil zakonodavec one uslužbenca, ki imajo polno službeno dobo, ali ki so dosegli starost, ki jo predvideva zakon, da stopijo v pokoj, ali ki so postali vsled dela v službi nesposobni za nadaljnjo službo, zato je jasno, da vsi ostali uslužbenci, ki bodo v teku treh let upokojeni, dobijo pokojnino po prejšnjih zakonih.

23. Na vprašanje, ali je treba izvršiti revizijo med onimi upokojenimi, ki uživajo svojo pokojnino v tujini in so dobili za to že preje dovoljenje od finančnega ministra in brez ozira na to, ali je že potekel odobreni rok ali ne, je komisija na podlagi člena 157. zakona mišljenja, da se mora izvršiti popolna revizija vseh teh odobrenj, ker predvideva člen 157. odobrenje ministrskega sveta, kar doslej ni bilo.

24. Na vprašanje, kako naj se vračunajo službena leta po členu 15. uredbe o razvrstitvi za one, ki so bili v vojni, je komisija mnenja, da se mora šteti ta doba po njenem učinkovitnem trajanju.

25. Na vprašanje, ali se mora izdati avans vsem uslužbencem, ki so bili 1. januarja 1924 v službi, brez ozira na to, da li so prevedeni ali ne po odredbah novega zakona, je komisija mnenja: Po čl. 3. zakona o budžetskih dvanajstih letih za januar, februar in marec tekočega leta pripada avans uslužbencem na račun njihovih novih prejemkov. Zato ne pripada onim, ki so bili do 31. decembra 1923 reducirani in niso bili prevedeni ter zato nimajo pravice do novih prejemkov brez ozira na to, kdaj da so bili razrešeni službovanja. Ako so uslužbenci, ki niso bili prevedeni in tudi niso bili razrešeni do 31. decembra 1923, prejeli avans za mesec januar 1924, ga morajo vrniti na ta način, da se jim odvzame od dvomesečnih ali tromesečnih prejemkov ali pa od penzije, ako jim gre. Ako nimajo pravice do nobenega izmed teh prejemkov, bi morali kljub temu vrniti avans. Med tem pa je bilo izdalo finančno ministrstvo odlok, da pripada avans temveč velja ugovor, dokler ne poteče, za januar vsem uslužbencem brez razlike, da li so prevedeni ali ne, samo da niso bili razrešeni službe pred 31. decembrom 1923. Oni državni uslužbenci, ki so bili reducirani do 31. decembra 1923, a so bili takoj s 1. januarjem 1924 zopet sprejeti kot dnevničarji, nimajo pravice do avansa, ker imajo to pravico samo uslužbenci, ki so bili prevedeni po novem zakonu. Izjemo tvorijo le oni neprevedeni, katerim pravico prizna s posebnim odlokom minister financ.

26. Na vprašanje, ali pripada reduciranim državnim uslužbencem, ki so bili po redukciji postavljeni za uradnike ali zvanikičnike ali dnevničarje, dvomesečna, odnosno tromesečna odpravnina poleg prejemkov, ki jim gredo po novem imenovanju, je komisija sledečega mnenja: oni, ki so bili na novo imenovani v državno službo, morajo vrniti državni blagajni za dobo, za katero so dobili odpravnino, dotični del odpravnine, ki se jim odtegne od novih prejemkov. Oni, ki so bili takoj po redukciji na novo sprejeti, sploh nimajo pravice do odpravnine.

27. Na vprašanje, ali morajo tudi še nadalje oni, ki uživajo penzijo v tujini, plačevati po 10 odstotkov državni blagajni glasom prejšnjih predpisov, je komisija mnenja, da ta odtegljaj odslej izostane, ker ni v novem zakonu nobene tozadevne določbe.

28. Na vprašanje generalne direkcije neposrednih davkov, ali sme predlagati direkcija za ponovno imenovanje v davčni službi one osebe, ki so bile že v davčni službi in ki so po položnem davčnem izpitu podale ostavke na državno službo, ali ki imajo samo štiri razrede gimnazije ali tej izobrazbi primerno drugo šolo, je komisija mnenja, da se takšno postopanje ne more dovoliti in zato take osebe ne morejo biti postavljene na svoja prejšnja službena mesta.

29. Ali in kako se uvažuje efektivna služba iz mirnih časov in efektivna služba v vojni pri odreditvi stopnje osnovne plače po čl. 241. zakona o drž. uslužbencih? Upoštevajoč čl. 235. zakona je komisija mnenja, da se morajo priznati vsem prevedenim državnim uslužbencem iz vseh pravnih oblasti, od katerih je sestavljena država, ne glede na to, ali so imeli dotičniki po dosedanjih zakonih pravico do pokojnine ali ne, vsa leta prevedena v službi preden je bil novi zakon pravomočen in ki se priznavajo po čl. 137. novega zakona. Po čl. 241. zakona glede periodičnih stopenj osnovne plače se računa ona doba, ki se računa za pokojnino. Po 4. odstavku čl. 137. se računa preko rednega roka preveden čas vojaške službe v vojni ali miru onim državnim uslužbencem v penzijo, ki postanejo po vojaški službi civilni državni uslužbenci. A ta odredba velja glasom čl. 246. le za one državne uslužbenke, ki se bodo udeleževali bodočih vojn. Zato se ukinja odredba 4. odstavka čl. 137. le v pogledu teh uslužbencev, a ne v pogledu onih, ki so prevedli gotov čas v mirnodobni vojni službi. Ozirati se je namreč treba na načela obče pravičnosti — a to tolaženje odgovarja tudi odredbam zakona o ustroju vojske — in zato se mora čl. 241. zakona v zvezi s čl. 235. upotrebti na one državne uslužbenke, ki so bili pred veljavnostjo novega zakona v mirnodobni vojaški službi preko rednega roka, ki so torej služili v aktivni vojni državni službi preko redne in obče vojne obveznosti. Če so bili kot aktivni vojaški uslužbenci v vojni, se jim mora ta čas računati po čl. 241. v zvezi s III. odstavkom čl. 137., kakor se računa ta čas civilnim državnim uslužbencem.

(Dalje prih.)

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= GORNJEGRAJSKO UCITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 11. okt. ob 11. uri na Rečici. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Društvene in stanovske zadeve. 3. Poročilo o pokrajinski skupščini in drugo. Ker si imamo marsikaj povedati, sestanimo se vsi! — Predsednik.

= LJUBLJANSKO UCITELJSKO DRUŠTVO zboruje v petek, 17. oktobra t. l. na Šentjakovski šoli. Pričetek točno ob 6. uri zvečer. Dnevni red: 1. Otvoritev zborovanja in pozdrav predsednika. 2. Tajnikovo poročilo o tekočih društvenih poslih. 3. Poročilo delegata o vtisih na potovanju po Dalmaciji in o poteku državne skupščine UJU v Dubrovniku. 4. Slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor.

Poročila:

+ CELJSKO UCITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 4. oktobra t. l. v Celju ob mnogobrojni udeležbi. Od 130 članov je bilo navzočih 106, ostali so se opravičili. Rešili so se uvodoma došli dopisi ter se je razpravljalo o aktualnih stanovskih zadevah. Odobrile so se resolu-

cije glede nakazila polnih draginskih doklad učiteljicam, ki so poročene z državnimi uradniki ter glede odprave kolektiviranja šolskih naznanil. Društvo z zadovoljenjem ugotavlja, da je Poverjeništvu UJU Ljubljana s svojimi odločitvami protesti na pristojna mesta v zadevi razrešenja višjega šolskega nadzornika Eng. Gangla in vseh drugih zvestih tovarišev, ki okušajo sedanjí režim, v polni meri izpolnilo svojo dolžnost. Društveni predsednik je podal nato izčrpno poročilo o poteku pokrajinske skupščine v Krškem ter vsem tovarišem prav toplo priporočal pristop k »Učit. Samopomoči«. Referirala je tovarišica Ille o temi: »Jugoslovanske misli o slovstvu južnih Slovanov«. Za poučno in zanimivo predavanje je žela vsestransko odobravanje. Prihodnje zborovanje začetkom novembra!

= LJUBLJANSKI ODSEK »DRUŠTVA UCITELJSTVA MEŠČANSKIH ŠOL« zboruje v soboto, dne 18. t. m. ob 9. uri dopoldne v Ljubljani na I. dekliški meščanski šoli. Dnevni red: 1. Staroslovenščina (A. Smrdel). 2. Poročilo o razstavi v Beogradu (M. Sodnikova). 3. Meščanske šole in strokovno šolstvo (R. Pečjak). 4. Prayne razmere meščansko-šolskega učiteljstva (L. Primožič). 5. Bolniško zavarovanje učiteljstva (A. Lajovic). 6. Slučajnosti. — Predsednik: Albin Lajovic.

Književnost in umetnost.

Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učiteljstvu in šolam, posebno pa šolskim, vsem javnim ljudskim in društvenim ter učiteljskim-strokovnim knjižnicam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potom Učiteljske knjižarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica, šte. 6.

Nove knjige in druge publikacije.

Ocene.

—k Gaj Krisp Salust: *Vojna z Jugurto*, iz latinščine poslovenil Anton Dokler. Splošna knjižnica št. 35. Tiskala in založila Zvezna tiskarna in knjižarna v Ljubljani. Strani 123. Cena broš. 16 Din, vez. 22 Din.

S to knjižico je založba Zvezne tiskarne in knjižarne, ki se kaj marljivo giblje z izdajo različnih zvezkov svoje že dobro vpeljane »Splošne knjižnice«, začela izdajati prevode latinskih klasikov. Veliko bogostvo na literarnih, zgodovinskih in drugačnih vrednotah, ki je založeno v latinskih klasikih, daje tem spisom posebno privlačnost in velik čar. Zato je nadvse hvalevredno stremljenje, ki hoče približati slovenski publiki teh znamenitih spisov. Posebno vrednost imajo taki prevodi za one, ki ne obvladajo latinskega jezika, da se tako lahko v svojem domačem jeziku vgladijo v neusahljive vire, ki nam jih podajajo latinski klasiki. Tudi za one, ki poznajo izvirni jezik in posebno za dijake, ki berejo Salusta v izvirniku, bo ta veren in točen prevod odličnega humanista dr. A. Doklerja služil prav dobro kot učni pripomoček. Ker je vrhu tega knjigi dodan primeren uvod s pisateljevo biografijo in drugimi za boljše razumevanje potrebnimi zgodovinskimi in drugačnimi podatki, bo knjiga kot učni pripomoček toliko več vredna. Če dodamo še, da je knjižica, kakor vsi zvezki »Splošne knjižnice« okusno in dostojno opremljena, in v ceni zelo zmerna, smo povedali dovolj, da je knjiga vredna vsega priporočila za najširše kroge, v posebnem pa za gimnazijske dijake.

—k Dr. Ivana Tavčarja zbrani spisi. Uredil dr. Ivan Prijatelj. V. zvezek. Izza kongresa. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 1924. XVII. in 548 strani. Cena broš. 84 Din, celo platno 100 Din, polusnje 105 Din, poštnine 2,50 Din več.

»Izza kongresa« predstavlja v našem pripovedništvu docela svojevrstne umetnine tako v svoji obširni zasnovi kakor tudi v stilističnem oziru. V okviru ceremonijalnega sijaja, ko so se ob priliki svetovnoznamenitega kongresa l. 1821. obračale oči vsega sveta v Ljubljano, nam je Tavčar predstavil z njemu lastno plastiko celokupno galerijo domačih tipov ne samo iz plemiških, ampak tudi iz meščanskih, rokodelskih in celo najnižjih slojev, da ilustrirajo kulturno-zgodovinsko obeležje stare Ljubljane v predmračni dobi. Poklical nam je v spomin tedanjo ljudsko šolo z zloglasno Kapusovo »rajšolo«, trnovske ribiče z oblastnim Celjstnikom na čelu, zaloške brodnike in čolnarje in nekaj tako značilno osebo naših cest oblastnega »stongrajtarja«. Pri »spickramarici« Dagarinki se seznanimo s tedanjo slovensko meščansko družino, pri imoviti Českovici gospe prisluškujemo opravičljivim trgovskim in uradniškim soprogam, a pri veselem Andru Smoletu rodoljubnim pogovorom maloštevilnih tedanjih naših literatov. Enako spretno se kreta pisatelj v družbi visoke evropske gospode,

med starimi ljubljanskimi patriciji, na meščanskem balu kakor tudi v skromnih predmestnih hišah. Na psiološki razvoj nastopajočih oseb Tavčar sicer ne obrača posebne pozornosti, pač pa je zasnoval celo vrsto zgodovinskih in prizorov, tako da je iz prvotno nameravanega »zgodovinskega romana« nastala tekoma triletnih nadaljevanj v Ljubljanskem Zvonu pestra kronika kongresne dobe. Poleg idealne, romantične ljubezni nečne Eve Luize Thurnove do Metternicha je razvil pisatelj celo vrsto ljubavnih zgod iz meščanskih krogov. Kot vodilni slovenski napredni politik je Tavčar čisto krepko podčrtal protiklerikalno tendenco svoje dobe, a ideje onih časov, boja med absolutizmom in ustavnostjo, se je komaj dotaknil, kakor je sploh glavnima osebam tedanje dobe, carju Aleksandru in Metternichu, odkazal le postranski vlogi. Hotel je pač biti naš domovinski pisatelj, glasnik naše stare Ljubljane.

Pomen Tavčarjevega dela »Izza kongresa« je urednik dr. Prijatelj v uvodu vsestransko ocenil ter s to študijo podal dragocen prispevek k umevanju našega pisatelja. Uvod izpopolnjuje knjigi dodane opombe na 66 straneh drobne tiska, ki pričajo o brezprimerni natančnosti in vestnosti urednikov. V njih je iz neštetihi virov zajel zanimivo gradivo v ilustraciji kongresne dobe in Tavčarja samega. Zato mu bodo resni bralci nad vse hvaležni.

—kpl Zadnji dnevi v Ogleju. Izvirni roman iz petega stoletja. Spisal Carli-Luković, priredil Joža Lovrenčič. Izdala in založila Goriska Matice v Gorici in stane trdo vezana 28 Din, broš. 22 Din. V založbi ima za Jugoslavijo knjigo le Učiteljska knjižarna v Ljubljani.

Ze lepo ilustrirana naslovna stran je zelo mična za otroke in nam kaže boje v Ogleju, ki jih opisuje roman. Knjiga pa ni zanimiva samo za otroke, temveč jo bodo kaj radi štali tudi odrasli. Oglej, to starodavno zgodovinsko mesto, ki je igralo v preteklosti tako veliko vlogo, je danes upropaščeno in neznatno. Roman nam kaže tudi na minljivost narodov in na zgodovinske narodne boje, ki so se odigrali v teh krajih, spominja nas pa na turške pohode in boje, ki so opisani v neštetihi knjigah Mohorjeve družbe, po katerih je pri nas mladina in ljudstvo tako rado segalo. Knjigo prav toplo priporočamo!

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj.

Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

LE ORGANIZIRANO PROSVETNO DELO nam bo doneslo večje in trajne uspehe, zato poročajte o vsem in vzpodbujajte vse, ki imajo voljo do dela, naj vstopijo v naš krog kulturnih in prosvetnih delavcev in naj korakajo z nami — za skupnimi smotri!

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. sept. 1924 Din 546.507-71.

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%, proti polletni odpovedi pa po 7%.

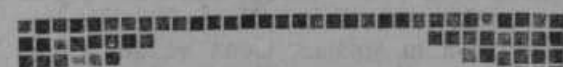
Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

Na dopise brez vposlanih znamk za 4 Din se ne odgovarja.

Postranski zaslužek

se nudi učiteljem na deželi in v mestih

Ponudbe na upravo lista pod »Dopisnik«

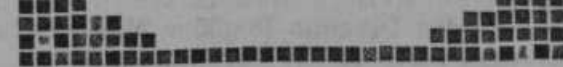
Ne pozabite naročiti brezplačni album

„KARO“ čevljev

z dopisnico na naslov:

Dragotin Roglič,

Maribor, Koroška c. 19.

NAROČAJTE VSE ŠOLSKKE POTREBŠČINE

v

UCITELJSKI TISKARNI in TVORNICI UCIL in ŠOLSKIH POTREBŠČIN

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6.